

Számok bontott alakjainak megjelenítése

Számjegyek helyiértékének illusztrálása

Alapműveletek modellezése

- összeadás, kivonás tevékenységgel (alacsony számkörben)
- írásbeli műveleteknél a beváltások értelmezése
- tizzel történő szorzás eljátszása

Pénzhasználat gyakorlása

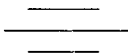
- vásárlások
- pénzváltások

Egyenlően valószínű elemi események kombinatorikai vizsgálata

- lehetséges esetek kirakása (sorbarendezések, kiválasztások)
- különböző változatok számbavétele (ismétlés nélküli, ismétléses esetek)

Valószínűségi kísérletek végzése (valódi pénzérmekkel!)

A tanulók problémamegoldó gondolkodásra való neveléséhez felhasználható tárgyak nem csak az általánosan használt munkaeszközök közül kerülhetnek ki. Ezek körét lényegében a rendelkezésre álló tárgyi feltételek mellett alapvetően a pedagógus felkészültsége, személyisége határozza meg. A gyermekek közvetlen környezetében található tárgyak szinte kivétel nélkül alkalmasak arra, hogy szemlélet vagy manipuláció útján a gyermekek matematikai ismeretszerző és alkalmazó tevékenységének forrásai legyenek.

MIKLÓSNÉ KIS ILDIKÓ

főiskolai adjunktus

Szent István Egyetem Tanítóképző Főiskolai Kara

Jászberény

Országismereti és irodalmi beszédgyakorlat

A SZIE Jászberényi Tanítóképző Főiskolai Karán tartok olyan harmad- és negyedéves hallgatóknak országismereti és irodalmi beszédgyakorlat szemináriumokat, akik a tanító szak mellett a német műveltségi területet választották.

Szerencsés vagyok, mert így a szemináriumokon hetente többször is találkoztam a hallgatókkal. Igyekszem kihasználni ezt a helyzetet, és törekszem a tantárgyközi integráció megvalósítására. Alapvető céljaim között szerepel, hogy felkeltsem hallgatóimban a célkultúra iránti érdeklődést, a vizsgált ország(ok) lakóival szemben az empátiát, hogy a két kultúra összehasonlítása révén ismerjék meg jobban saját kultúrájukat.

Az irodalmi szöveg a nyelvelsajátítás eszköze, az országismeret történelmi anyaga és nem utolsósorban esztétikai minőség.

Úgy tapasztaltam, a feladat összetettsége mindig motiválónak hat. Irodalmi művek olvasásakor azt szeretném elérni, hogy ezek olvasmányélményt jelentsenek a hallgatóknak, és ne legyen tananyag jellegűk. Úgy vélem azonban, ez utóbbiról sem mondhatok le. A főiskolás évek egyik általánosan megfogalmazott célja az értelmiségi létre való felkészülés. Ez műveltséget, intelligenciát jelent, amelyhez azonban alapismeretek is szükségesek. Enélkül nem lehetünk igazán kreatívak.

E bevezető után *egy konkrét anyagfeldolgozást* szeretnék ismertetni.

Irodalmi beszédgyakorlat szemináriumokon a fenti célokat szem előtt tartva időrendben haladunk s tekintünk át egy-egy irodalmi korszakot. (Természetesen nem azonos óraszámban foglalkozunk Goethevel és Vogelweidevel.) A hallgatóknak el kell tudniuk helyezni eseményeket, személyeket, műveket a magyar, német, európai, esetleg világirodalomban, történelemben.

Merseburgról ezt írja az útikönyv: „...a Saale kedves völgyében, a 91-es és a 181-es főutak és több vasútvonal találkozásánál fekszik. 48000 lakosú püspöki székhely, jelentős kultúrtörténeti emlékekkel.” Milyen kincseket rejtget számunkra ez a város és környéke?

A városból jó néhány prospektust hoztam magammal. Ezek egyszerűen szolgálják a szókincs bővítését, feladatokat készítek hozzájuk, így fejlesztve az írott szöveg értését, s végül a színes képek, az eredeti anyagok, a személyes élménybeszámoló kíváncsívá teszi a hallgatókat. Később már ők maguk is gyűjtenek prospektusokat, kerésgélnek az Interneten...

Sok mindent összehasonlíthatunk, sok régi ismeretet felfrissíthetünk Merseburg ürügyén:

- A város címerében csőrében gyűrűt tartó holló látható. Ennek történetét feldolgoztuk. Szókincsbővítés és szövegértés fejlesztése mellett önálló szövegalkotásra is sor kerül, hisz legvégül dramatizálják a történetet a hallgatók.
- I. Henrik Merseburgban rendezte be királyi székhelyét, 933-ban az ő seregei harcoltak a magyarok ellen.
- 955-ben I. Otto fogadalmat tett, ha seregei győzelmet aratnak a magyarok felett, Merseburgban püspökséget alapít. (A prospektusból szerzett információkra rácsodálkoznak a hallgatók, hisz ezt ők valamikor gimnazista éveik alatt tanulták. Elő kell hívni ezeket az ismereteket.)
- Irodalomtörténeti szempontból is fontos hely ez a város: 1841-ben itt találták meg az ún. Merseburgi varázsképeket, az ófelnémet irodalom jeles emlékét. Ez viszont már a romantika korához és Jacob Grimmhez kapcsolódik, aki tudatában volt a felfedezés jelentőségének.
- A várostól nem messze található a Leuna Werke vegyiművek. A XX. század első harmadában épült egy olyan falu helyén, amelyik a krónikák tanúsága szerint ugyan már a XI. században is létezett, de a XX. században eltűnt a térképekről. Joseph Roth: Merseburgi varázsképek című írásában olvashatunk arról, hogyan látja az író az ipar betörését erre a békés tájra.

Így jutunk el a varázsképek ürügyén napjainkig. Nagy utazást teszünk meg térben és időben, próbálunk összefüggéseket találni, különböző területeken szerzett ismereteket integrálni. Bevallom, nem könnyű dolog a prospektusok színes képeitől a környezetszennyezésig eljutni. Ha a fentebb leírt módon keresünk kapcsolódási pontokat, akkor „tananyagunk” nyitott marad, amit bármikor lehet bővíteni. Bízom benne, hogy hallgatóim is így tesznek majd munkájuk során.

NÉMETH SÁNDORNÉ

magyar szak- és munkaközösségvezető tanár
Paragvári Utcai Általános Iskola
Szombathely

A magyar kultúra napja

2001. JANUÁR 22.

Iskolánk által kezdeményezett városi, mára azonban Vas megye több iskoláját is érintő, a magyar kultúra napjának emléket állító rendezvényre immáron harmadszor kerül sor. Úgy érzem, kezdeményezésem érték- és hagyományteremtővé vált. A további népszerűsítés érdekében most egy műveltségi vetélkedő anyagát és egy újabb emlékműsort ajánlok az érdeklődők figyelmébe.